

fælde Mulcten og bliver anvendelig, om end Creditor Intet har erholdt af den tilføjede ulovlige Fordeel. Derimod er der formæntlig Anledning til endogfaa at lade Straffen aldeles bortfalde, naar Omstændighederne vise, at en Creditor, der har oppebaaret større Fordeel end den lovtilladte, kun har gjort det af Feiltagelse eller Misforstaaelse, dog at i dette Tilfælde det formeget Oppebaarne maa gives tilbage.

I Genhold til alt Foranførte er af Indenrigsministeriet udarbejdet det foranstaaende Udkast til en Lov om Rentefondens Frigivelse i visse Tilfælde og om en Forandring i Straffen for Ager, hvilket Lovudkasts enkelte Bestemmelser tilstrækkeligt ville være motiverede ved det ovenfor Yttrede.

VI.

Udkast til en Lov,

angaaende

Afløsning af de Arvefæsterne paa de Kongelige Domainegodser, ifølge deres Skjoder paahvilende, i Forordningen af 26de Juni 1844 § 2 omhandlede Kjørsfeler.

(Forelagt Landstinget den 5te October. 1854.)

Loven af 4de Juli 1850 om Afløsning af det Gaarde og Voelstæder paahvilende Hoveri og lignende Pligtarbejde skal ogsaa være gjældende for Afløsningen af de Arvefæsterne paa de Kongelige Domainegodser ifølge deres Skjoder paahvilende, i Forordningen af 26de Juni 1844 § 2 omhandlede, Kjørsfeler.

Motiverne til foranstaaende Lovudkast ere faalydende:

Ifølge Arvefæsteskjoderne paa Gaardene paa de Kongelige Domaines paahviler det en stor

Deel af disse Arvefæstere at udrede Bildt- og Jagtkjørsfeler saavel som Kjørsfeler til Embedsreiser, Godsbestyrelsen vedkommende, til Befordring af Bygningsinspecteuren og Haandværksfolk ved Arbejde paa de Kongen tilhørende Slotte, Kirker og Skoler, til Transport af Gruus og Sand til enkelte Slotte, af Brande- og Tøvedeputater m. v., hvilke Kjørsfeler fortsatte uforandrede Udredelse i Genhold til Skjoderne have faaet en særegen Lovhjemmel i Forordningen 20de Mai 1840 § 23 og især Forordningen 26de Juni 1844 § 2.

Vel ere disse Ydelsler i det Hele et af stor Betydning, men de hvile meget uligeligen paa de forskjellige Sogne paa Domainegodserne; de ere af et ubestemt Omfang, især forsaavidt de gaae ud paa Embedsreiser, og ere disse navnlig efter Udgivelsen af Loven af 25de Februar 1851 blevne forøgede paa de Districter, i hvilke Domainestovene ere beliggende, som Følge af de Amtsforvalterne overdragne, Stovene vedkommende, Forretninger. Dertil kommer, at det er en uhenftsmæssig Maade at skaffe Godsbedsmænd Befordring ved at tilføjede Arvefæstere, der ofte hve temmelig langt borte, til at yde Reiseægter. Ligesom der derfor ogsaa i den senere Tid er fremkommet Klager især over den sidste Art Kjørsfeler og Andragender fra flere Sogneforstanderskaber om at see disse Kjørsfeler afløste imod en liden Pengeafgift af de Kjøreligtiges Hartkorn, hvorved Statskassen kunde blive skadesløs, saaledes er det fra Domainebestyrelsens Side bragt under Overveielse, om de fornævnte Egter ei kunne betragtes som et Hoveri, og Loven af 4de Juli 1850 om Afløsningen af Hoveri af Gaarde ligesom her bringes til Anvendelse.

Vel have nu disse Ydelsler oprindelig været forbundne med det Fæsterne paa Domainegodserne dengang paahvilende egentlige Hoveri; men, efterat dette, der ydedes til de Kongelige Hovedgaarde, og navnlig gik ud paa Høstning, forlangst er bortfaldet, ere de ommeldte Kjørsfeler i den senere Lovgivning ei blevne betragtede som Hoveri. Dette fremgaaer allerede deraf, at de ere blevne bibeholdt ved de specielle Kongelige Resolutioner om Skjoders Udfærdigelse, der maae ansees som